

- We beginnen de wandeling op het pleintje tussen sporthal en Open Wijk School ①. U loopt richting het Creatief Centrum Nijmegen-Zuid en gaat voorbij de sporthal links het pad in richting parkje. Ga na 30 meter links. Vervolg de route naar de vijver.
- Aan de overkant van de vijver ziet u Woonwagencentrum Teersdijk ②. U vervolgt de route en komt uit in de 75e straat. Daar gaat u rechts. Na 60 meter links de 78e straat in. Daarbij rechts aanhouden en in de hoek de Teersdijk ③ oplopen. Steek de 51e straat over en vervolg uw route over de Teersdijk. Na 200 meter ziet u links het oude tolhuisje ④. U vervolgt de route. Vlak voordat u de Teersdijk afloopt gaat u rechts het pad in richting de flat met woonvorm Non Solis aan de 63e straat ⑤.
- U loopt tussen de flats door richting 62e straat en gaat links aan het einde de 61e straat in. Na 80 meter weer links, rechtdoor het pad in naar de 10e straat. Bij de stoplichten oversteken bij de 10e straat. U gaat meteen rechts langs de vijver, aan de overzijde langs de busstrook 10e straat ziet u het beeld 'Het midden en zijn verplaatsing'. U gaat links de 20e straat in. Links ziet u een vleugelnootboom. Daar tegenover loopt u het pad in, langs de vijver, links de hoek om en rechtdoor. Aan het einde loopt u het eikenlaantje in ⑥ en steekt de 23e straat over. Tussen huizen en bos gaat u het pad in.
- U loopt het 1e pad links het Douglasbosje in ⑦ en gaat bij de splitsing rechts. U komt uit bij het Grand Canal ⑧. Daar loopt u rechts tussen bos en oever.
- Tegenover het bloemenstalletje steekt u over. U gaat rechts en weer links de Meijhorst 16e straat in. Tegenover het elektriciteitshuisje steekt u over en loopt het pad in via de 30e naar de 13e straat. Daar gaat u links. Voorbij de bocht gaat u rechts de 44e straat in. Aan het einde bent u weer bij uw startpunt.

- **U kunt uw route altijd naar eigen inzicht aanpassen.**
- **Er is geen bewegwijzering (zie routekaart of -beschrijving).**
- **Blijft u buiten de openbare weg zoveel mogelijk op de paden.**
- **U loopt op eigen risico.**

Ommetje Tolhuis maakt deel uit van een serie Nijmeegse Ommetjes. Nijmeegse Ommetjes zijn kleine wandelingen van 45 minuten tot een uur door Nijmeegse wijken. De wandelingen volgen zoveel mogelijk onverwachte paden en voeren langs cultuurhistorische en natuurlijke bijzonderheden van een wijk. Over die bijzonderheden leest u meer in de routebeschrijving. Met de Nijmeegse Ommetjes leert u uw wijk op een gezonde en prettige manier beter kennen.

Kijk voor informatie en alle ommetjes op:

www.nijmegen.nl/ommetjes

oktober 2011 / luchtfoto: 2010

Dit is een uitgave van de gemeente Nijmegen

Concept en ontwikkeling: Bureau Stroom
 Initiatief: Stichting Platform Tolhuis-Teersdijk
 Tekst: Bureau Stroom & Rake taal
 Foto's: Bureau Stroom
 Vormgeving: FirmaVorm

OMMETJE TOLHUIS

Ontspannen wijk

Ommetje Tolhuis gaat door een oase van rust. U loopt langs oude lanen en door bos. Het complete ommetje is 3,2 kilometer lang.

1

Dit is het hart van de wijk Tolhuis. Buurtbewoners ontmoeten elkaar bij Basisschool de Dukendonck, Creatief Centrum Nijmegen-Zuid of de sporthal. De jeugd vindt hier een JOP en voetbalveld.

2

Begin jaren 60, ruim vóór de Woonwagenwet, werd hier al het Regionaal Woonwagencentrum Teersdijk gebouwd. In het centrum was plaats voor woonwagens, een schoolgebouw, een kapel, een voetbalveld en een maatschappelijke ontmoetingsplaats. Inmiddels is hier veel veranderd. In 2011 zijn nieuwe woningen opgeleverd als aanvulling op het centrum.

3

De Teersdijk werd al voor de 15e eeuw door inwoners van Wijchen aangelegd om het water uit het Hatertse Broek en de Duckenburg te keren. Eeuwenlang was de dijk de hoofdweg van Nijmegen naar Grave, 's-Hertogenbosch en Antwerpen. In de eerste helft van de 18e eeuw werd de Teersdijk verhard en daarmee hoofdverkeersweg.

8

Het Grand Canal is een populair broedgebied voor bijvoorbeeld blauwe reiger, aalscholver, wilde eend, waterhoentje en knobbelzwaan. Vissen die hier leven zijn stekelbaarsjes, zeelt, snoek en karper. In het water groeit sterrenkroos, waterpest, gele plomp, gele lis, waterlelie, fonteinkruid en langs de oevers lisdodde, grote egelskop en munt.

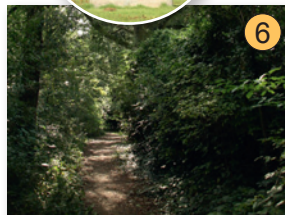
4

Nijmegen kreeg in 1838 pas koninklijke goedkeuring om tol te heffen. Het tolhuisje werd in 1839 gebouwd, direct na de laatste afslag naar het dorp Neerbosch. Zo hoefden Nijmeegse inwoners niet te betalen. In 1908 werd de tol opgeheven. Het pand heeft daarna nog dienst gedaan als tabakswinkel en is nu in gebruik als woning.

7

Het Douglasbosje en omgeving is rijk aan flora en fauna. Tussen de Douglassparren, hop, lijsterbes en peterselievlier vinden we bosandoorn, varens en de rankende helmblom. Er komen spechten voor, vinken, boomkruipers en heggemussen. Er zitten eekhoorns, egels, spitsmuizen en bosmuizen. Graskikkers en padden profiteren van de nabijheid van het Grand Canal.

6

In de historische eikenlaan (achter de 24e straat) staan oude zomereiken. Aan het einde vindt u in de begroeiing stinkende gouwe. Deze plant met gele bloemetjes werd en wordt veel gebruikt voor medische toepassingen. Het sap uit de stengel zou bijvoorbeeld goed werken tegen wratten. De eikenlaan was onderdeel van het landgoed De Duckenburg.

5

In de hoogbouw kwam na de renovatie een woonvorm met ontmoetingsruimte en sociale hulp. De splitlevels zijn rond 1970 gebouwd naar het Canadese idee dat de middensector niet in sociale woningbouw terecht mocht komen. De huur was echter te hoog, de woningen bleven leeg en kraak volgde. Daarom zijn de splitlevels omgezet in koopwoningen.